

Raadsinformatiebrief voortgang en ontwikkelingen opvang en asiel

Datum: 27 augustus 2024

Onderwerp: Voortgang en ontwikkelingen opvang en asiel

Ter attentie van: De gemeenteraad

Afzender: College van Burgemeester en Wethouders

Portefeuillehouder J. van der Tak/J. de Heer/B. Wijnne

Mail behandelaar marlous.vandriel@barneveld.nl *Telefoon:* 06-15170619

Samenvatting

Via deze raadsinformatiebrief brengen we u op de hoogte van de laatste ontwikkelingen op het gebied van asiel en opvang in de gemeente Barneveld. We zullen u met enige regelmaat op deze wijze blijven informeren. In deze raadsinformatiebrief wordt ingegaan op de volgende onderwerpen:

- 1) Oekraïneopvang,
- 2) Voortgang realisatie asielzoekerscentrum Barneveld,
- 3) Sub-regio Foodvalley en Spreidingswet
- 4) Statushouders

Doel

Informeren over ontwikkelingen i.r.t. opvang en asiel in de gemeente Barneveld.

1. Oekraïneopvang

Eigen bijdrage in gemeentelijke opvanglocaties

Het Rijk heeft de Regeling opvang ontheemden Oekraïne (RooO) en de Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne (BooO) per 1 juli 2024 gewijzigd. Op die manier kon ze onder andere een eigen bijdrage in gemeentelijke opvanglocaties (GOO) juridisch mogelijk maken. Volwassen ontheemden met inkomsten gaan hiermee financieel bijdragen aan hun verblijf in de GOO. Gemeenten zijn verplicht om deze bijdrage uiterlijk op 1 januari 2025 in te voeren. De inkomsten hiervan moeten gemeenten verrekenen met de bijdrage die zij voor opvang vanuit het Rijk ontvangen via de (BooO).

De eigen bijdrage in de GOO bestaat uit twee delen: een vergoeding voor gas, water en elektriciteit en een vergoeding voor maaltijden (indien van toepassing). Volwassenen met inkomsten moeten maandelijks 105 euro per persoon betalen voor gas, water en elektriciteit. Een gezin betaalt maximaal 210 euro (twee keer het bedrag van 105 euro). Als in een opvanglocatie ook eten en drinken wordt verstrekt, moet hiervoor een maandelijks bijdrage van 242,48 euro per persoon met inkomen worden betaald. Een gezin betaalt hiervoor ook maximaal twee keer dit bedrag. De eigen bijdrage is alleen van toepassing op volwassenen in een GOO met een inkomen uit arbeid of een uitkering, en op getrouwde of geregistreerde partners van een ontheemde die een eigen inkomen heeft. Minderjarige Oekraïense ontheemden en ontheemden die leefgeld ontvangen hoeven geen eigen bijdrage te betalen. Ook Oekraïense ontheemden die particulier verblijven, hoeven geen eigen bijdrage te betalen.

Er is daarnaast een hardheidsclausule opgenomen in de regeling. Daarin staat dat er geen eigen bijdrage wordt opgelegd als de ontheemde of een gezinslid daardoor onevenredig zwaar zou worden getroffen. Dit geeft ruimte om flexibel te zijn in schrijnende situaties.

Invulling door gemeente Barneveld

De gemeente Barneveld heeft ervoor gekozen om de eigen bijdrage vanaf 1 november 2024 te gaan innen. Dit geeft tijd om alle voorbereidingen te treffen en om de ontheemden die verblijven in de GOO goed te informeren over deze nieuwe regel. De komende tijd zullen we de Oekraïense ontheemden op de hoogte stellen, via een brief en informatiebijeenkomsten. Het voorbereiden en de uitvoering van het innen van een eigen bijdrage vraagt extra uitvoeringscapaciteit in de gemeentelijke organisatie. Deze uitvoeringskosten kunnen worden betaald uit het bedrag dat wij ontvangen via de BooO.

Tijdelijke wet Oekraïne

Door de plotselinge en zeer hoge instroom van vluchtelingen uit Oekraïne in 2022 en de al grote druk bij het COA heeft het kabinet op 1 april 2022 het staatsnoodrecht geactiveerd. Onder het staatsnoodrecht kregen burgemeesters de wettelijke taak om zorg te dragen voor de opvang en verzorging van vluchtelingen uit Oekraïne. De toepassing van het staatsnoodrecht is altijd tijdelijk en mag niet langer duren dan noodzakelijk. Met de *Tijdelijke wet opvang ontheemden Oekraïne* creëert het kabinet een reguliere wettelijke basis voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne. Hierdoor kan het staatsnoodrecht weer buiten werking worden gesteld. De wet is op 27 juni 2024 in werking getreden. Met deze tijdelijke wet wordt de verantwoordelijkheid van de opvangtaak overgedragen van de burgemeester aan het college van burgemeester en wethouders. Door deze wijziging is in Barneveld besloten de verantwoordelijkheid van opvang van Oekraïense ontheemden per september 2024 over te dragen van de burgemeester naar wethouder de Heer. Daarnaast krijgen gemeenten met de invoering van deze tijdelijke wet op korte termijn toegang tot het systeem Suwinet om als ondersteunend instrument bij het verstrekken van leefgeld en bij het opleggen van de eigen bijdrage te gebruiken.

Verblijfsrecht: RTB verlengd tot 4 maart 2026

Op 25 juni 2024 heeft de Europese Raad besloten om de Richtlijn Tijdelijke Bescherming (RTB) voor Oekraïense ontheemden met nog één jaar te verlengen tot 4 maart 2026. Hierdoor kunnen ontheemden uit Oekraïne een jaar langer in de EU-lidstaten verblijven. Zij hebben in alle EU-lidstaten tijdelijk recht op opvang, medische zorg, werk en onderwijs. De RTB werd in eerste instantie geactiveerd voor één jaar, met de mogelijkheid om deze twee keer te kunnen verlengen tot en met 4 maart 2025. Gezien de onzekere situatie in Oekraïne heeft de Raad van de Europese Unie nu besloten de RTB in de huidige vorm met nog één jaar te verlengen. Er is nog onduidelijkheid over de periode na 4 maart 2026.

Verhoogde taakstelling GOO per 1-1-2025

De oorlog in Oekraïne duurt nog altijd voort. Daarmee zien we dat er nog steeds sprake is van een constante instroom van ontheemden naar Nederland. Op basis van een landelijke prognose wordt rekening gehouden met een toename van ongeveer 28.000 Oekraïense ontheemden in Nederland voor 2024. De verwachting is, dat er per 1 januari 2025 in totaal circa 136.000 ontheemden uit Oekraïne in Nederland zullen verblijven. Op diezelfde datum zijn volgens de prognose landelijk 120.000 GOO opvangplekken nodig (inspanningsverplichting). Hierbij wordt over alle gemeente een verdeelsleutel aangehouden. Dit betekent voor de gemeente Barneveld dat het aantal opvangplekken in de GOO volgens deze inspanningsverplichting verhoogd moet worden van 309 naar 386 per 1 januari 2025. Op dit moment hebben wij 329 opvangplekken op 5 GOO-locaties. Op 21 augustus 2024 is er vanuit de Minister van Asiel en Migratie een brief gestuurd aan alle colleges B&W in Nederland met een oproep om gezamenlijk zorg te dragen voor voldoende opvang voor ontheemden uit Oekraïne in Nederland en extra inspanningen te doen om waar mogelijk op korte termijn extra plekken te creëren, omdat de landelijke bezettingsgraad in de GOO op dit moment bijna 100% is.

Ontwikkelingen GOO opvang op de middellange termijn

Wij verwachten dat een aanzienlijk deel van de Oekraïense vluchtelingen voor een langere periode hier zal blijven. Dit, omdat de oorlog voortduurt en de RTB verlengd is tot tenminste 4 maart 2026. Daarom willen wij kijken naar het bestendigen van opvang voor de middellange termijn. Hierover valt het volgende te melden:

1. De huidige 8 woningen die wij inzetten als GOO voor Oekraïense ontheemden in Holzenbosch Voorthuizen, kunnen hier langdurig voor gebruikt worden (minimaal de komende 5 jaar).

Deze locatie kan dus voor middellange termijn ingezet worden. Op deze locatie verblijven **40** personen. Zij wonen hier zelfstandig en in gezinsverband. Als opvang uiteindelijk niet meer nodig is, kunnen deze woningen ook voor andere doelgroepen worden ingezet. De gemeente huurt deze woningen langdurig.

2. De opvang op de locatie Holzenbosch verloopt naar tevredenheid. Vanaf november 2024 komen er daarom 3 extra woningen beschikbaar voor minimaal de komende 5 jaar. In deze drie extra woningen kunnen 3 Oekraïense gezinnen worden opgevangen (circa **15** personen).
3. Bij de GOO aan de Gasthuisstraat hebben wij de intentie uitgesproken om de locatie tot 1 april 2029 te willen huren. Op die manier is deze locatie ook nog voor de middellange termijn inzetbaar als opvanglocatie (locatie voor **36** personen). Deze intentie is ook in het betreffende contract opgenomen.
4. Bestuurlijk is de wens uitgesproken om te kijken of de locatie Veemweg te verlengen is na 31 december 2025 met een periode voor maximaal 5 jaar. Dit, omdat de huidige locatie op dit moment een opvanglocatie is waar ontheemden zelfstandig kunnen wonen. Ook de Veemweg wordt naar tevredenheid ingezet als opvanglocatie. (**26** personen). Om dit mogelijk te maken, moet er opnieuw een omgevingsvergunning worden aangevraagd.

Als er eerder kan worden gestopt met het bieden van opvang aan Oekraïense ontheemden, is dat voor bovenstaande locaties mogelijk. De contracten kunnen tussentijds worden opgezegd volgens de afspraken zoals opgenomen in de betreffende overeenkomst. Een andere mogelijkheid is, dat deze locaties (tijdelijk) kunnen worden ingezet voor het huisvesten van andere doelgroepen.

5. Locaties de Parel (**80 personen**) en de Glind (**147 personen**). Op deze locaties worden al meer dan 2 jaar Oekraïense ontheemden opgevangen. Beide locaties kunnen voorlopig als opvanglocatie gebruikt blijven worden. Op langere termijn hebben deze gebouwen qua bestemming en inzet een ander doel dan opvang. Bovendien delen de mensen op deze locaties vaak een kamer en hebben gezamenlijke voorzieningen. De onzekerheid van de situatie waarin de ontheemden verkeren en het al lang samen opgevangen worden in grote groep leidt soms ook tot frictie op de locatie. Deze is beheersbaar, maar roept wel de vraag op of opvang in deze vorm voor de lange termijn wenselijk is. Daarom kijken we naar mogelijkheden om beide locaties op termijn (deels) af te bouwen. Op dit moment wordt er capaciteit vrijgemaakt om mogelijkheden te onderzoeken om Oekraïense ontheemden meer zelfstandig en stabiel te kunnen huisvesten voor de middellange termijn. Een mogelijkheid hiervoor is wellicht de inzet van flexwoningen voor deze groep. Wanneer deze toekomstige plekken niet meer nodig zijn voor opvang van Oekraïense ontheemden zouden deze bijvoorbeeld ook voor andere doelgroepen ingezet kunnen worden. Denk hierbij bijvoorbeeld aan jongerenhuisvesting of statushouders. Een deel van de verhoogde taakstelling voor Oekraïense ontheemden zoals eerder genoemd in deze brief, kan op termijn op deze manier ook worden opgevangen.

ISK extra schakeljaar

In theorie zouden alle leerlingen na 2 jaar in de Internationale Schakelklas (ISK) klaar moeten zijn voor doorstroom naar regulier onderwijs. Voor 47 Oekraïense leerlingen van het ISK geldt ook dat zij het komende schooljaar doorstromen naar het reguliere onderwijs. Echter, de school geeft aan dat voor 35 Oekraïense leerlingen in de leeftijd van 12 tot 16 jaar een succesvolle doorstroom naar het regulier voortgezet onderwijs in het komend schooljaar een geringe kans van slagen heeft. De stap naar het regulier onderwijs is op dit moment nog te groot voor deze groep. Dit als gevolg van geconstateerde taalachterstanden, vaak in relatie tot de leeftijd en het hierbij behorende leerjaar van uitstroom. Deze tendens wordt niet alleen lokaal waargenomen, maar ook landelijk gezien. Daarnaast is er nog een groep van 14 Oekraïense leerlingen in de ISK die nog voor 1 jaar vallen onder de nieuwkomersbekostiging. In totaal maakt dit 35 leerlingen.

De 35 leerlingen zullen nog een extra schakeljaar volgen in de ISK in het schooljaar 2024-2025. Na dit extra schakeljaar zijn ze naar verwachting klaar voor doorstroming naar het reguliere onderwijs. De gemeente Barneveld draagt 157.870 euro bij aan de realisatie van dit schakeljaar via de Reserve opvang en ondersteuning nieuwkomers in brede zin.

Derdelanders

Derdelanders zijn personen uit andere landen die in Oekraïne een tijdelijke verblijfsvergunning hadden voor werk of studie op het moment van het uitbreken van de oorlog. De bescherming van derdelanders onder de RTB zou stoppen per 4 maart 2024 na uitspraak van de Raad van State. Maar in beroepszaken die volgden na meerdere ingediende bezwaren, kwamen rechtbanken tot verschillende

conclusies. Daarop besloot de Raad van State het Europese Hof van Justitie om een uitspraak te vragen. Tot deze uitspraak of tot uiterlijk 4 maart 2025, blijven derdelanders onder de RTB vallen. Op dit moment verblijft er nog 1 ontheemde die als derdelander wordt aangemerkt in een GOO in onze gemeente.

2. Asielzoekerscentrum Barneveld

Op 5 juli 2023 heeft uw raad ingestemd met de vestiging van een asielzoekerscentrum (azc) aan de Nijkerkerweg 132 voor circa 300 asielzoekers voor een periode van maximaal 10 jaar. De locatie krijgt hiermee de uitstraling van een reguliere woonbuurt in aansluiting op Bloemendal 2a.

Gemeente en COA werken gedurende het gehele proces van realisatie nauw samen vanwege ieders verantwoordelijkheden in dit project. COA (en het architectenbureau dat COA heeft ingehuurd) maakt o.a. het ontwerp van de woningen, de buitenruimte en is verantwoordelijk voor de omgevingsvergunningen. De gemeente stelt het TAM-omgevingsplan op en is ook in deze fase verantwoordelijk voor de participatie. Daarmee zijn we afhankelijk van elkaar. Dit vraagt gedurende het hele proces zorgvuldige afstemming en communicatie van beide kanten. Het proces tot realisatie met een (mede)overheidspartner is anders dan met een reguliere projectontwikkelaar. Er is bij het COA en de gemeente sprake geweest van verschillende personele wisselingen, die de voortgang niet ten goede zijn gekomen. Sommige processen duurder langer dan van te voren ingeschat. Een voorbeeld daarvan is de overeenstemming over het erfpachtvoorstel). Maar dat geldt ook voor zaken die gedurende onderzoeken naar boven kwamen (denk hierbij bijvoorbeeld aan flora en fauna). Begin juli 2024 is bestuurlijk afgestemd tussen COA en de gemeente en is de planning geactualiseerd. Deze planning en afspraken worden door beide partijen gedragen.

Ontwerp

Begin 2024 is er definitief overeenstemming bereikt over de stedenbouwkundige uitgangspunten van het plan. Het gaat dan om de contouren en bouwvlakken binnen het stedenbouwkundig plan. De architect van het COA is vervolgens in overleg met de gemeente het stedenbouwkundig plan verder gaan uitwerken naar een definitief ontwerp. Dat ontwerp is tussentijds in het voorjaar van 2024 getoetst bij de welstandscommissie. Op 20 august 2024 zijn de ontwerpen nogmaals voorgelegd aan de welstandscommissie voor een principeakkoord. Ook wordt het ontwerp op 27 augustus 2024 nog getoetst bij de klankbordgroep van omwonenden. Eerder in het proces is de klankbordgroep ook betrokken bij het (concept)ontwerp en de inrichting van het terrein.

Ruimtelijke procedure TAM-omgevingsplan

Zoals aangegeven in de [Raadsinformatiebrief voortgang en ontwikkelingen opvang en asiel van 12 maart 2024](#) is ervoor gekozen om het azc mogelijk te maken met een TAM-omgevingsplan. Daarnaast is er in overleg met het COA besloten om dit gecoördineerd op te pakken met de omgevingsvergunning. Op die manier is er sprake van één besluit en één beroepsmogelijkheid. Met deze procedure blijft het finale oordeel aan u als raad, inclusief het oordeel over ingediende zienswijzen. Daarnaast wordt het toekomstig gebruik (wonen) na tien jaar meegenomen.

Allereerst diende het ontwerp van het COA voldoende uitgekristalliseerd te zijn om als gemeente de toelichting, verbeelding en onderzoeken van het ontwerp TAM-omgevingsplan ook af te kunnen ronden. Zoals in de alinea hierboven aangegeven, is het definitieve ontwerp van de woningen in deze fase voldoende afgerond. Daarmee is ook het ontwerp TAM-omgevingsplan verder aangevuld.

Verwachting volgens de door COA en gemeente gezamenlijk vastgestelde planning is dat eind 2024 de ontwerp omgevingsvergunning en het ontwerp TAM-omgevingsplan ter inzage kunnen worden gelegd. In de periode ervoor volgt er een informatieavond waarop ieder vragen kan stellen en er tijdig de mogelijkheid bestaat voor het indienen van een zienswijze.

Erfpacht met opstalrecht

In januari 2024 heeft het COA het erfpachtvoorstel van de gemeente ontvangen. Afgelopen maanden heeft het COA het gemeentelijk erfpachtvoorstel naast haar eigen businesscase gelegd. Na voltooiing van het tijdelijke gebruik als azc is het de bedoeling dat het COA de woningen inclusief kavel verkoopt. De openbare ruimte blijft in eigendom van de gemeente. En de gronden die tijdelijk verhuurd worden (voor de tijdelijke dienstgebouwen van het COA en voor recreatie) komen terug naar de gemeente om te ontwikkelen naar woningbouw. Er is in juli 2024 overeenstemming over het voorstel bereikt en deze wordt tegelijkertijd met de grondexploitatie dit jaar aan uw raad voorgelegd ter vaststelling.

Communicatie en participatie

Op dit moment wordt het stedenbouwkundig ontwerp uitgewerkt naar een definitief ontwerp. Zoals in het voortraject is afgesproken, denkt de klankbordgroep over bepaalde aspecten mee. Zij hebben al diverse waardevolle opmerkingen geplaatst en ideeën aangedragen, bijvoorbeeld over de buitenruimte en speelvoorziening.

Opmerkingen van belanghebbenden gedurende het participatieproces tot nu toe worden waar mogelijk betrokken bij de realisatie van het azc. Wij zullen aan de belanghebbenden ook een terugkoppeling geven van de manier waarop opmerkingen meegenomen zijn in het ontwerp. Er is ook inbreng geven in het hele voortraject, die van toepassing is rondom het daadwerkelijk in gebruik nemen van het azc. Deze inbreng wordt verderop in het proces afgewogen in de fase voor opening van de locatie. Ook daar zullen wij zorgvuldig mee om gaan. De klankbordgroep komt regelmatig bij elkaar, met ook een afvaardiging van de gemeente. Daarnaast organiseren wij een informatieavond voor alle belanghebbenden voordat het ontwerp TAM-omgevingsplan en ontwerp omgevingsvergunning ter inzage gelegd worden. Daar kunnen zij hun vragen stellen, zodat zij vroegtijdig kunnen afwegen of zij een zienswijze willen indienen. Ook eventuele toekomstige bewoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties worden voor deze avond uitgenodigd. U bent als raadslid ook van harte welkom. Een uitnodiging volgt.

Op 3 juli 2024 bracht een delegatie van de klankbordgroep azc onder begeleiding van de gemeente een bezoek aan het azc in Harderwijk. De leden van klankbordgroep kregen informatie van medewerkers van het azc en een rondleiding over het terrein en in de gebouwen. Er was een gesprek met vier bewoners van het azc en er was voldoende gelegenheid voor het stellen van vragen. De leden van de klankbordgroep gaven aan dat het bezoek in Harderwijk zinvol was en een goed beeld gaf. Gedurende het proces blijven ze met deze locatie in contact om vragen te kunnen stellen en tips en ervaringen van deze locatie ook in Barneveld te kunnen inzetten.

Stand van zaken moties

Tijdens de raadsvergadering op 5 juli 2023 zijn de moties 'Inzetten op leefruimte in de woningen' en 'Straatverlichting fietspaden' aangenomen.

1. Inzetten op leefruimte in de woningen: Hier heeft u onder andere gevraagd om waar mogelijk in de stedenbouwkundige uitwerking in te zetten op de realisatie van zoveel mogelijk zelfstandige wooneenheden binnen de mogelijkheden. Dit hebben wij bij het COA onder de aandacht gebracht. In het laatste ontwerp betreft het in totaal 41 woningen. Dit zijn 5 benedenboven woningen (10 woningen) en 31 grondgebonden woningen (5 hoekwoningen en 26 tussenwoningen). COA geeft aan dat de woningen zijn ingericht op 8 personen, maar dat ze beschikken over de ruimte om ca. 9 a 10 personen te huisvesten (e.e.a. afhankelijk van de woonplaattegrond per huis, maar ook van de samenstelling van de groep mensen die op dat moment verblijft op het azc). Het kan dus in praktijk voorkomen dat samenstelling bijvoorbeeld in de ene woning 9 is en in de andere 7. In totaal worden er op het toekomstig azc circa 300 mensen gehuisvest, zoals afgesproken in de bestuursovereenkomst¹.
2. Straatverlichting fietspaden: Voor het onderzoek naar de straatverlichting wordt door het bureau Arcadis beoordeeld welke mogelijke effecten dit heeft op de Wet natuurbescherming. Hun advies volgt uiterlijk in oktober 2024. De uitkomsten van het soortgericht onderzoek, eventuele maatregelen en reacties uit het participatietraject worden meegenomen in de afweging omtrent verlichting aan de Nijkerkerweg. Dit vraagt om een zorgvuldige belangenafweging waarover u te zijner tijd geadviseerd en geraadpleegd wordt.

Planning, geschatte oplevering door COA

COA en de gemeente hebben in juli 2024 een gezamenlijke definitieve planning gemaakt. In deze planning wordt de komende tijd het ontwerp TAM-omgevingsplan en de ontwerp omgevingsvergunning verder uitgewerkt en ter inzage gelegd. Vaststelling hiervan staat gepland voor het 2^e kwartaal van 2025. Ondertussen wordt het civieltechnisch inrichtingsplan opgesteld en uitgewerkt in een bestekstekening en vervolgens aanbesteed nadat de ruimtelijke procedure is afgerond. Zodra de aannemer is geselecteerd, worden de materialen ingekocht en kan de grond bouwrijp gemaakt worden.

¹ Met circa wordt bedoeld dat de capaciteit soms iets boven de 300 kan liggen (door bijv. de geboorte van een baby, nareizende familieleden van een vreemdeling op éénzelfde locatie plaatsen, of een gezin wat uit net meer mensen bestaat) en dat deze situatie tijdelijk is. We hebben het hierbij over een bandbreedte tot ongeveer +5 personen.

De gemeente levert in mei 2026 de locatie bouwrijp op aan het COA. Het COA bouwt daarna de woningen. Oplevering (en ingebruikneming) van het azc betreft dan eerste helft van 2027.

3. Sub-regio Foodvalley en Spreidingswet

Eerder is er door de gemeente rekening gehouden met de verwachting dat het azc in ieder geval in begin 2026 zou kunnen openen en hiermee qua aantallen ook zou meetellen binnen de huidige cyclus van de in het voorjaar van 2024 aangenomen Spreidingswet. In de sub-regio Foodvalley moeten wij gezamenlijk als regio (gemeente Ede, Wageningen, Nijkerk, Scherpenzeel en Barneveld) volgens de spreidingswet in totaal 1612 asielplekken leveren. De gemeenten in Gelderland hebben, ook na de presentatie van het hooflijnenakkoord de onderlinge afspraak gemaakt de ingezette lijn wordt vastgehouden en, gegeven de huidige wetgeving en problematiek, om gezamenlijk toe te werken naar een stabiel, duurzaam en evenwichtig opvanglandschap.

Met de circa 300 plekken van het te bouwen azc leveren we voor in ieder geval de langere termijn een passende bijdrage aan het aantal opvangplekken in onze sub-regio Foodvalley. Maar de planning van oplevering van het azc is bijgesteld en gezien ook de huidige druk in de opvangketen kan dit mogelijk betekenen dat wij als gemeente in de tussentijd nog moeten voorzien in een tijdelijke vorm van noodopvang. Dit, om onze bijdrage te leveren aan de regio om in voldoende opvangplekken te voorzien tot oplevering van het azc. Maar hiervoor moet dan wel een geschikte (tijdelijke) locatie beschikbaar zijn in onze gemeente. Wij bezien dit de komende maanden. Mocht hierover meer informatie of voortgang zijn, dan zullen wij uw raad hierover informeren.

Hiermee halen wij als gemeente op dit moment niet de aantallen zoals opgelegd in de spreidingswet (382). De komende maanden zal moeten blijken wat daar de consequenties van zijn. Het wel of niet leveren van een betreffende locatie hangt naast een geschikte, passende locatie en een gedegen participatietraject ook af van het aantal plekken die onze sub-regiogemeenten en alle andere gemeenten in de provincie Gelderland realiseren. Wij focussen nu gezamenlijk met het COA op de realisatie van het azc. Na ingebruikname hiervan zullen we afwegen hoe we als gemeentebestuur met de totale opgave zullen omgaan binnen de spreidingswet. Uitgangspunt is en blijft dat wij als gemeente onze verantwoordelijkheid nemen in het asiel- en opvangvraagstuk. Daarnaast blijven we ook onze verantwoordelijkheid nemen door de opvang van Oekraïners (in de gemeentelijke opvanglocaties in De Glind, Barneveld en Voorthuizen) en de huisvesting van statushouders.

4. Statushouders

De taakstelling voor het huisvesten van statushouders over 2024 betreft 124 personen. (1^e helft 2024 – 65 personen en 2^e helft 2024 – 59 personen). Op dit moment moeten wij over 2024 nog 71 statushouders huisvesten. De provincie Gelderland volgt als toezichthouder het huisvesten van statushouders in onze provincie nauwgezet. De taakstelling van 2023 hebben wij begin januari 2024 afgerond. In de rol van toezichthouder heeft de provincie Gelderland ons geïnformeerd dat zij overgaan tot een meer toezichthoudende rol, door een extra controle na de 1^e helft 2024, omdat wij onze taakstelling net niet geheel in 2023 hebben kunnen afronden. Daarom hebben wij de provincie onlangs geïnformeerd over stand van zaken van de huisvesting statushouders en de belemmeringen die wij tegenkomen.

Meer dan in voorgaande jaren bestaat de wachtlijst van te huisvesten statushouders voor het overgrote deel uit eenpersoonshuishoudens (alleenstaanden of alleengaanden). Dit matcht niet met de huizenvoorraad in onze gemeente die met name bestaat uit eengezinswoningen. Op dit moment betreft het voor Barneveld ongeveer 85% eenpersoonshuishoudens op de wachtlijst. Een deel van deze personen is alleengaand en vraagt gezinshereniging aan. Echter is de gemiddelde wachttijd voor de start van de behandeling van deze gezinshereniging door de IND zo'n 1,5 tot 2 jaar op dit moment.

Naast het onderzoek naar alternatieve huisvestingsmogelijkheden voor Oekraïense ontheemden wordt daarom vanaf het najaar ook capaciteit vrijgemaakt voor het onderzoeken en realiseren van huisvestingsmogelijkheden of tijdelijke doorstroomlocaties voor (AMV) statushouders om zo te kunnen blijven voldoen aan onze taakstelling.